UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

ar.l.lucius Titius ff.de leg.2.& vt inquit Ale. poſt in l.in quartā in antepen.col.ff.ad l.falcid.ſemp in dubio intelligit neptē contēplatione filij do & dos ſic data patris ꝓfectitia cenſet arg.l.ſed ſi §.in arrogato ff.de vulg.& pup.l.fideicōmiſſa. ff.de leg.3.l.filiofamilias ff. de cōd. & demō. enim, vt dicit Ale.poſt Ang. in d.l. in quartā, dos primo ab auo tradita filio, deinde per filium l.3.§.fi.ff.de donat.inter vir. & vxo. & pertrāſit de Imol.in d.l.in quartā:quo fit, vt dos data cum dotis a patre facto neceſſariò cōpēſanda ſit d. cum iam allegatis, & præſupponit Bal. in auth. C.commu.de lega.cum ijs quæ dicit in l.fin. dotis promiſſio. Nam pro reſponſione his om facienda,eſt conſiderandum prædicta regulari- procedere, ſecus ſi ex pluribus indicijs cōijci poſ nepti dediſſe eius nomine cōtēplatione ip- neptis,vt inquit Alex.in d.l.in quartā in col.ante- hoc modo intelligit text.in l. auus ff. de iure liberos ff.de ritu nup.& fuit de mente Ang. §.incipiē. Ioānes Philippi cū ſequēti ſubſcri- & in l.illā C. de collatio. & primū iudicium auus in diuerſa ſumma dotaſſet per l.cum cē ff.de adimen.lega.& ſentiunt Iac. de Are. in d.l. §.cum pater, & ibi Bart.& Pau.de Caſt.ibi in le Bonon.Secundum indicium eſſet, ꝙ auus in do- te à ſe data appoſuiſſet pacta, quæ in dote à patre le- gata nō potuiſſet apponere, qa in re ſua qlibet ē mo
9 arbiter, l.ī re mādata C.mādati, & † qs ī re ſua eſt ſua, pōt iniūgere pactū, qđ ſibi pla C.de dona.q̄ ſub modo, Bar. Ale.& alij ī §.flauius ff.de verb.ob. Tertiū indiciū ē, qa cognouit, & erga illā affectionē habuit. de legato paterno auus nullā fecit mētio qa auus volūtariè dotauit, ex quo ſumus quo non tenebat, cū eius filius eſſet diues, & dote legaſſet, vt voluit Bal.in d.auth. res,q̄, & filius ī id ff.ad Macedo.Sextū, & vltimū, qua & amplitudo aui, cū deceat ſummos principes erga ſuos liberalitate vti ar.l. ſancimus §.ex C.de dona.l.donationes C.de don. inter vir.& l.cū multa C.de bonis q̄ lib. Hæc.n. ſimul iun- per ſe fortè nō ſufficerent, indicant auū de ſuo voluiſſe ar.auth.itaque C.commu. de ſucceſ- c.j.ex̄ de tregua, & pace. Secundo reſpondet, ꝙ quādo volūt auū filij cōtemplatione, & animo ſandi cū eius legato dotis nepti facto dotaſſe, aſſignāt rōnē, ꝙ auus filio pri⁹ dediſſe cenſeat ar. plures §.ī arrogato, deinde filius illud filiæ de- tradita per Ale.in d.l.in quartā in col.antepe. Quæ ratio ceſſat ī caſu noſtro, cū filius eo tempore, auus dotē dedit, iā eſſet mortuus: & ideò nō po- ceſeri prius filio datū fuiſſe, & ꝯſequēter nō eius contēplatione, ſed ipſius neptis ab auo valdè dilectę, in inſtrumēto dotali aui colligit. ¶ Conſiderandū ꝙ ſcriben. volentes dotē datam cum dote lega- cōpenſandam eſſe, loquunt in patre, qui dotare co d.l.fi.C.de dotis promiſſ.nam cum in neceſſita- nemo liberalis exiſtat l. donari ff. de donatio. dotē prius legatā cenſet voluiſſe cōpenſare, vt filia, & in d. §. cū pater, ibique ſcriben. Ceſſante neceſſitate, volūt cōpenſationē ceſſare, vt in ca- cū dotē §.ſi pater, & ibi Bar.Imol.alij ff.ſol.mat. caſu occurrenti auus dotare nō cogebatur, qa pater diues erat, & iam de dote prouiderat, igit dicē- auū de ſuo volūtariè dotaſſe nō animo cōpen- ſandi, ex quo neceſſitas in eo ceſſabat. Rurſus † opti- nobis īſeruit id, qđ voluit Bal.ꝑ illū text.ī l.ſi vxor C.de bonis auctor.iud.poſſid.quē Alex.in d.l.ſi cū do tem §.ſi pater in 3.colu.ſequutus fuit, ꝙ quando reli- ctū eſt ex legis diſpoſitione neceſſariā, debitum verò eſt voluntarium ex cōtractu, tunc nunquā fit compē ſatio, ſed legatū dotis ex parte patris fuit neceſſariū d.l.fin.cum ſimil.debitū verò, quod auus adimpleuit, dotē pro nepte promittendo ex contractu, fuit volū tarium, ex quo ſumus in caſu, quo auus neptē dota- re nō cogebatur, cū prius à patre illi de dote fuiſſet ꝓ uiſum, igitur nō eſt locus cōpenſationi, ſed vtrūq; di- cetur debitū. ¶ Ex qbus infertur, ꝙ Sereniſſima Re- gina Maria legatum ab hæredibus petere poterit, nō obſtante inter illos cōuentione facta, qa eſt res inter alios acta, quæ alteri nocere nō debet iuribus vulgari bus: Dotē verò auitam conſequi poterit ex bonis in inſtrumento dotali obligatis, q̄, & qualia ſint, inſtru- mentorū verba demonſtrant. At ſi alia opinio, ꝙ lo- cus ſit compenſationi, verior eſſet, tunc abſq; dubio Sereniſſima Regina vltra dotem à patre legatam id, quod plus eſſet ī dote aui, petere poſſet: Et ab hac opi nione nullus antiquorum, & recentium videtur rece dere, vt in d.l.ſi cum dotem §.ſi pater, & in d.l.in quar tam, & clarius habetur per Ale.in l. huiuſmodi §. cū pater colu.2.de lega.j.Sed quia loquuntur, quando il le, qui ſecundo dotauit, cogente neceſſitate teneba- tur, vt quando pater legaſſet, deinde dotaſſet, idcircò ſecus erit dicendū in occurrenti caſu, in quo & ſi pa- ter dotare cogeretur, non tamē auus, cū pater diues eſſet, & iam de dote ꝓuidiſſet, vt ſæpius dictum fuit: Et hac ratione à prima opinione recedēdū eſſe nō vi detur. ¶ Quo verò ad bona Sereniſſimę Reginę Ma rię tàm à Rege Vladislao, quàm à Sereniſſimo Ludo uico eius filio pro dotalitio donata, quouſq; vixerit,
11 † iuris clari eſſe videtur, præcipuè illa ad ſecunda vo- ta non trāſeunte, bona ſic donata ad ipſam Reginā ſpectare, ēt ꝙ ipſa dotem ſuā præcipuam haberet, vt ī §.ſed hæc in auth.de nupt.l.fœminę C.de ſecun.nupt. & huiuſmodi donatio non eſt propriè propter nu- ptias, ſed aliter de ea iudicatur, tum qa donatio pro- pter nuptias conſuetudine ſublata eſt, vt inquit gl.in auth.æqualitas. C.de pactis conuen. tū ēt quia huiuſ- modi donationes conſuetæ ſunt Reginis Hungariæ fieri ꝓ cōtradote, & dotalitio, vt bonis donatis poſ- ſint, quouſq; vixerint, quandocunq; frui, & facit id, qđ voluit Pau.de Caſt.in cōſi.345.in j.lib.incip.Circa bona maximè in 3.col. Et hæc interpretatio faciēda eſt in huiuſmodi donatione à tam magnis principi-
12 bus facta, † q̄ latiſſimè eſt interpretāda c.cū dilecti de donatio.& d.l.ſancimus §.exceptis cum ſimil. dedu- ctis. Vlterius propter temporis breuitatem non inſi- ſtam, ac etiam quia ſuper his ab alijs clariſſimis Con ſultoribus plenius dictum fuit, quorum opinioni, & ſententiæ ego quoque adhæreo. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Dos iam data mulieri non poteſt reuocari, neq; illi præiudicari abſq; mulieris conſenſu etiam ab eo, qui dotem dedit.*

2 *Præiudicare mihi abſq; conſenſu meo non poteſt is, cuius prouiſione, & facto aliquid eſt mihi acquiſitum, maximè ex contractu ſtipulationis, vel alio, in quo pœnitentiæ locus non ſit, etiā ante, quam ius ſit mihi perfectè acquiſitum.*

3 *Dotis fauore etiam in contractibus innominatis, in quibus alids eſt pœnitentię locus, non poteſt quem penitere ad prẹiudicium illius etiam tertij, cui ius erat acquiſitum.*

4 *Hæres non poteſt reuocare, neq; pœnitere ad præiudicium illius, cui ex facto defuncti eſſet ius acquiſitum, etiam ſi defunctus potuiſſet reuocare, & pœnitere.*

5 *Legatum ſi fiat filiæ ex cauſa dotis de eadem re, quam pater illi etiam ex cauſa dotis inter viuos dedit, pro matrimonio tam cōtracto valet, & vtrunq; debetur, & quomodo.*

6 *Et multo magis valet legatum ex cauſa dotis factum de re diuerſa à prima.*

Si teſtator legauit certã ſummã pecuniarũ Caio, quã voluit habè re ſup quibuſdã bonis illi ꝓ dicta ſumma obligatis, deinde dicatur, item voluit, ꝙ quotieſcunq; Titius ſo!uerit Caio dictas pecunias, talia bona ſint liberè, & expeditè ipſius Titij, legatum factum Caio continet quantitatem, & ſummam in genere, non autem in ſpecie, cum ſpeciali hypotheca illorum bonorum, quoad Titium autem legatum eſt conditionale, ſi ſoluerit, & nu. 8.

9 *Legatum rei alienę factum à teſtatore coniunctę perſonæ valet, & quid debeatur.*

EPITOME.

DOTIS aſſignatio facta mulieri inter viuos nõ poteſt poſtea ex teſtamento, aut ex alia diſpoſitione ab eodem, qui aſſignauit, & multo minus ab hærede illius reuocari, & alia aſſignatio fieri, ſicq; doti iam datæ abſq; mulieris conſenſu præiudicari.

Mulieri ſi dos fuit prius inter viuos tradita, vel ↄſtituta, deinde ex cauſa dotis fiat illi legatum de diuerſa re, etiam hoc legatum debetur, & peti poteſt.

CONSILIVM XLVII.

SCRIPTVRIS ad me trãſmiſſis in cauſa vertẽte inter Lolũ de Bazalinis ex vna, & Petrũ, eiuſq; fratrẽ ex alia ſup quibuſdã petijs terræ diligẽter diſcuſſis, & ponderatis, & ꝓ̃ſertim viſis quodam inſtrumento aſſignationis dotiũ factæ ꝗbuſdã mulieribus, videlicet Mariæ, & Roſæ, & teſtõ, codicilliſque Marci patris dictorũ Loli, & Petri, difficultas in tribus vertitur, Primũ eſt, vtrum facta aſſignatione quarundã petiarũ terræ ex cauſa dotis à dicto Marco dictis mulierib⁹, videlicet Mariæ nepti, & Roſæ filiæ, ꝓut de huiuſmodi aſſignatione publicũ inſtrumentũ iuratum cõſtat, potuerit poſtea dictus Marcus in ſuo teſtamento aſſignationẽ factã reuocare, & ipſis mulieribus, vel alteri earũ petias terræ aſſignatas auferre, aliaſque diuerſas dare, ſeu relinquere. Secũdo, ſtãte cõceſſione inter viuos facta à dicto Marco de dictis petijs terræ, de qua in inſtrumẽto cõtinetur, ꝗd operetur legatum in teſtõ factum, & poſtea in codicillis cõfirmatũ de alijs petijs terræ, & præſertim dictę Roſę legatis. Tertio ꝗd operẽtur legata facta in codicillis filiabus Addæ, itẽ do. Violãti, & Dominicæ nurui teſtatoris, & Petro filio illius eo caſu, quo pecunias dictis mulierib⁹ relictas ſolueret. ¶ Omiſſis pluribus, quæ dici poſſent, ſolãque veritatẽ inueſtigando, breuiter circa primum cõ

1 cludo, † ꝙ ex quo Marcus inter viuos dedit, & tradidit ex cauſa dotis dictis mulieribus petias terræ, de ꝗbus in inſtrumẽto, & ſequutũ fuit matrimoniũ, poſtea non fuit in poteſtate ipſius Marci talẽ conceſſionẽ reuocare, ac mulieribus in dictis rebus præiudicare abſque expreſſo illarũ conſenſu: de hoc habemus iura, & deciſiones claras, in primiſq; hoc probaẜ in l. quoties ff. ſolu. matrimo. in 2. reſpon. vbi ſi pater dotem ꝓ filia dederit, & matrimonium ſequutum fuerit, deinde ex ĩteruallo ſibi voluerit ſtipulari dotẽ reddi, hoc non præiudicabit filiæ, quæ non conſenſit, ꝗa pater deteriorem conditionem in dote filiæ facere non poteſt, niſi ea conſentiente. Secundo optimè facit l. cum dos ff. de pactis dota. l. qui tex. aliam reddit rationem, ꝙ ideò ſolus pater poſt dotem datam non põt paciſci, nec conuenire circa dotem, ſed vtriuſq; perſona in paciſcendo neceſſaria eſt, quoniã dos mulieri iam tunc eſſet acquiſita. Tertio facit l. cum à ſocero. C. de iure dotium, vbi caſus clarus, & ibi Bal. ꝗ

2 per illum tex. voluit, † ꝙ ille, cuius prouiſione, & facto mihi aliquid eſt acquiſitum, non põt ſolus abſq; conſenſu meo mihi ꝑiudicare. Quod maximè ꝓcedit, quãdo aliꝗd eſſet acquiſitũ ex contractu ſtipulationis, vel ex alio nominato cõtractu, in quibus pœnitentiæ locus nõ eſt, vt ibi no. voluit Bal. poſt ... alios in l. ꝗ romæ §. flauius ff. de verb. obli. vbi ... Aret. & cęteri volunt, ꝙ ẽt ante, quã ius ſit pfectũ ... ſitũ, non poſſit illi iuri ꝑiudicari per eũ, cuius p... ſione fuit mihi acquiſitum ex cõtractu ſtipulatio... vel dotis, qui dicũtur eſſe cõtractus nominati, ... latius tradit Ale. Quanto magis ergo hoc in ca... ſtro dicẽdũ erit, in quo mulieribus erat perfectũ ... acquiſitũ in ipſis rebus datis, & traditis mulieri... cauſa dotis ꝑ traditionem rerũ factã ſimiliter ... ſa dotis iux. l. in rebus cum ſimi. ſ alleg. C. de iu... tiũ, ꝙ pater, ꝗ res illas dedit, nõ poſſit mulierib⁹ ... eorũ conſenſu quoad res illas præiudicare ... noſtrũ ff. de reg. iu. ſecundum quod illum tex. dec... rat Ioã. de Imo. in c. potuit in vlti. colu. de locato ...

3 Ale. in d. §. flauius, † vbi Aret. col. penult. & Ale. ... lunt, ꝙ etiam in contractibus innominatis ... aliàs eſt locus pœnitentiæ, fauore dotis ... quem pœnitere ad præiudicium illi⁹ ẽt ... erat acquiſitum. Et iudicio meo hæc con... lam in ſe continet hæſitationem. ¶ Ex qui... ro, ꝙ ſi Marcus viuens res dictis mulieribus ex ca... dotis datas nõ poſſet reuocare, neq; ipſis quoad ... illas præiudicare legando, vel aliter diſponẽdo abſq; earum conſenſu per prædicta, multò minus hoc hæredes Marci facere poſſent, qualis eſt Petrus agẽs cõtra Lolum, qui cauſam à dictis mulieribus habuit in ipſis rebus ex cauſa dotis ſibi traditis: quoniã ma... dubiũ eſt, an hr̃dẽ poſſit pœnitere, ſeu reuocare ... an pricipalis: multiq; tenẽt, & fortè magis cõmuni-

4 ter, † ꝙ illis caſibus, ꝗbus is, cuius facto, & ꝓuiſione mihi eſt ius acquiſitũ, põt reuocare, pœnitere, mihi ꝑiudicare, hæres ſuus nõ poſſit, vt voluit Bart. in d. l. romę §. flauius: illis vero caſibus, ꝗbus is, cuius facto & ꝓuiſione mihi fuit acquiſitũ, nõ põt mihi ꝑiudicare, & ius mihi acquiſitũ reuocare, nec hæres ſu⁹ ... que id poſſit: ita volũt, & fatenẜ oẽs doct. ibi, & fa... ꝗa conditio obligationis nõ mutaẜ ex ꝑſona hæ... l. 2. §. ex his ff. de verb. obli. ſed ipſe Marcus, vt in ... noſtro dictum eſt, nõ potuit reuocare, nec ſe... re eius, ꝗđ prius inter viuos fecit, dando, & aſſi... dotes mulieribus, ꝗbus ex poſt facto nõ põt ꝑiudica... re, ergo neq; Petrus hęres illius hoc facere pot... tra dictas mulieres, vel earum ſucceſſores, qui ab ... cauſam habuerunt. ¶ Quoad ſecundum cõclu... ꝙ ex quo Marc⁹ dedit, & tradidit ex cauſa dotis Ma... riæ nepti inter viuos, & per viam contractus petiam terræ pro libris mille, & eatenus, quatenus caperent libræ mille de dicta petia terræ, & non vltra, & Ro... ſæ filiæ aliam petiam terræ pro libris etiam mille, ... eatenus, quatenus caperent libræ millæ de dicta pe... tia terræ, & non vltra, ſecundundum æſtimatione... faciendam per bonos viros, deinde cum in teſtame... to ſuo idem Marcus legauerit Roſæ filiæ pro d... reſiduum petiæ terræ, vt ſupra, Mariæ nepti aſſig... quod de ea ſupereſſet, deductis prius ex ea libris ... le pro Maria nepte, ex hoc colligitur, & infer... ipſi Roſæ debetur & alia petia terræ ſibi pro li... mille inter viuos data, & tradita, vt in teſtam... conceſſionis continetur, item & reſiduum alteri... petiæ pro libris mille Mariæ aſſignatis, veluti con... netur in legato ſibi facto in teſtamento paterno ... dote: & ſic vtrunque debeẜ, & irreuocabiliter ab ... alio onere dicitur acquiſitũ, veluti etiã cõtinetur ... ſpoſitione Marci teſtatoris in codicillis facta: qu...

5 † vbicũq; pater primo inter viuos ex cauſa dotis ... ꝗd filiæ tradidit, ſeu dedit ꝓ matrimonio iã ↄtra... deinde ĩ teſtõ eandẽ rẽ ex cauſa dotis filię ſimpli... legauit, tũc vtrũq; debeẜ, videlicet res, & rei ... tio l. cum pater §. pater filiæ, & ibi doct. cõmun...

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

legata, dicitque ibi Cuma. ꝙ ſi pater hoc modo fi-
liæ legaſſet, lego filiæ meę illos centũ ducatos, quos
ei dedi pro dote tempore matrimonij contracti, ſi-
alios centum ducatos conſequi poterit: Hanc ean
dem concluſionem ſequitur Bart. in l. huiuſmodi. §.
cum pater. ff. de lega. j. dicens, ꝙ ſi pater primo pro do
te filiæ rem aliquam dederit, deinde in teſtõ illam eã-
dem rem pro dote legauerit, videt̃ pater voluiſſe du-
plicare, valetque legatum. & debetur æſtimatio. Le-
gatumque in caſu noſtro factũ ipſi Marię nepti de ea
quæ illi prius in dotẽ inter viuos data fuerat, va-
let, ipſaq; poterit æſtimationẽ, hoc eſt libras mille
vltra illã petiam terræ ſibi datam, & traditã, qa
pater voluiſſe duplicare videtur: Ita in terminis cõ
Bar. in d. l. huiuſmodi, & ſequuntur omnes nul
lo diſcrepante in d. §. cum pater, & in d. l. cum pa
ter, pater filiæ. † Quando vero pater primo pro dote
inter viuos dediſſet vnã rẽ ipſi filiæ, deinde aliam rem
omnino diuerſam pro dote legaſſet, tunc abſq; dubio
vtraque ipſi filiæ debetur, vt voluit Bar. in d. l. huiuſ.
modi. §. cum pater, & ibi doct. omnes Pau. Imo. Alex.
Bart. Cuma. & cæteri Aretin. etiam in l. Gallus. §. qui
dam recte. ff. de liber. & poſthum. Ex quo ſequitur, ꝙ
ſi cui alia res diuerſa pro dote fuit legata, vltra rẽ
quam a patre pro dote inter viuos habuit, poterit etiã
conſequi, & habere rem, quam ſibi legauit: ita colli-
gitur ex verbis Bartol. in d. §. cum pater, ex quibus cõ
cluſio ſupra tradita firma, clara, & indubitabilis re-
7 manet. ¶ Quoad tertium dubium reſpondeo, † quòd
legata ſubdictis mulieribus, videlicet filiabus Addæ
dominæ Iolanti, & Dominicę, ſolum facta cenſen-
tur quoad quantitatem, & ſummam, & ſic in genere,
non autem in ſpecie: non enim dicitur legata ſpecies
hoc caſu certa, ſecũdũ quod ſpecies in materia no-
ſtra legatas capitur iuxta tradita in l. legato ge-
neris. ff. de lega. j. per glo. nam fuit legata ſumma,
& quantitas, non autem petia terræ, quæ ſolum pro
dictis ſummis legatis fuit ipſis mulieribus expreſsè, &
ſpecialiter obligata, & hypothecata, vt in codicillis
continetur, ibi, volens quòd ipſa petia terræ ſit obliga
ta & hypothecata prædictis mulieribus pro dicta quã
titate denariorum, vt ſupra, relictorum. Ex quibus ver
bis cum ſummo cõſtat denarios fuiſſe relictos, atq; legatos,
non petiam terræ, item cum codicillans voluerit,
petiam terræ eſſe obligatam & hypothecatam pro di
ctis ſummis legatis ipſis mulieribus, ſequitur, quod pe
tia terræ nõ fuit mulieribus legata, quia rei legatæ ſta
tim a die mortis teſtatoris dominium transfertur in
legatarium l. à Titio. ff. de furtis cũ ſimil. & re propriæ
pignus, vel hypotheca non conſiſtit. l. neque pignus
cum alijs. ff. de regu. iuris, iunctis no. per Barto. in l. j. ff.
de legatis. j. Et prodeſt hæc hypotheca in caſu noſtro,
quia ſi nõ fuiſſet facta, ipſę mulieres ſolum generalẽ,
& non ſpecialem hypothecam habuiſſent, vt in l. j. §.
ibique glo. & ſcriben. C. communia de lega. Bartol.
in d. l. j. ff. de lega. j. Sed habent ſpecialem etiam hypo
thecam ex expreſſa teſtatoris prouiſione: magiſque
prodeſt aliquando ſpecialem habere, quam generalẽ
hypothecam: Et hoc modo ſunt declaranda verba
poſita in dictis legatis ibi, quas eas voluit habere
ſuper petia terrę poſita &c. nam debent intelligi
quoad hypothecam tãtum, vt colligitur etiam ex ijs,
quæ in fine dicit teſtator vltimo loco in illa clauſula
in fine poſita, volens quòd prædicta petia terræ, vt ſu-
pra dicitur &c. per quam clauſulam in fine poſitam om-
nia præcedentia declarantur argumen. l. ſi ſeruus plurium
in fin. & l. talis ſcriptura, ibique Bart. ff. de lega. j. cum
ſimilib. ¶ Quid † autę importet diſpoſitio, ſeu lega-
tum in codicillis, in quo dicitur, item voluit, quod
quotieſcunq; Petrus filius dicti Marci dederit, & ſol-
uerit prędictas quantitates denariorum præfatis mu-
lieribus, dicta petia terra poſita &c. ſit liberè, & expe-
ditè ipſius Petri? Concludo dictam petiam terrę fuiſ
ſe legatam, & relictam Petro ſub conditione, ſi dictas
quãtitates pecunię mulieribus ipſis ſoluerit: Nam ex
his verbis poſitis in codicillis, item voluit, ꝙ dicta pe
tia terræ ſit Petri, inducitur legatum, verbũ enim vo-
lo, mando, lego, omneque aliud verbum aptum im-
portare teſtatoris legare volentis voluntatem legatũ
importat. l. omne verbum. C. communia de lega. hoc
idem, ꝙ iure legati Petrus habeat dictam petiam ter-
ræ, innuit dictio illa repetitiua item, quæ iuncta verbo
voluit reperit, ꝙ ex titulo legati habeat per ea, quę no
tat Bar. in l. in repetendis ff. de lega. 3. Et dum in dicta
diſpoſitione dicitur: liberè, & expeditè, voluit inferre
ꝙ abſq; onere alicuius hypothecæ illa petia terræ acq
ratur Petro, facta per eum ſolutione de dictis quanti-
tatibus pecuniarum. Et quòd illa petia terræ dicatur
legata ſub conditione, ſi ſoluerit &c. patet ex illis ver
bis habẽtibus tractũ & euẽtũ futuro, videlicet ꝙ quo
tieſcunq; Petrus filius dederit, & ſoluerit &c. per no.
ꝑ Bar. in l. j. ff. de cõd. & dem. vbi examinat, per quę ver
ba legatum ſub conditione fieri dicatur. ¶ Quid autẽ
9 Petro ex tali legato ſibi facto debeatur, † concludo
breuiter, ꝙ ex quo teſtator, ſeu codicillans legauit il-
lam petiam terræ, quæ erat aliena, & non ipſius teſta-
toris, quoniam per aſſignationem ab eo factam de di
cta petia terræ Roſæ eius filiæ ex cã dotis, & pro ma-
trimonio contracto, dicta petia terræ effecta fuit Ro
ſæ, & ſui mariti, nam dominium rei dotalis datæ à pa
tre in filiam eiuſque maritum tranſit. l. doce. C. de rei
vendicatione l. in rebus cum ſimilib. cum no. C. de iu
re dot. propterea legatum factum Petro de dicta pe-
tia terrę in ſe valet, ſiue Marcus codicillans ſciuerit il
lam eſſe alienam, ſiue ſuã eſſe crediderit, ex quo lega-
tũ factũ fuit Petro filio, & ſic coniunctæ perſonæ per
tex. in l. cum alienam C. de leg. & in §. nõ ſolum Inſti.
eo. . & ipſe Petrus cum effectu non poteſt habere, &
conſequi rẽ ipſam, ſed debet petere, vt hæredes Mar-
ci pro parte, qua ſunt hęredes, iuſto precio dictam pe
tiam terrę redimant, ſibique præſtent, Vel ſi non poſ-
ſint illam redimere, tunc hæredes tenentur ſolum
ad ſoluendam precium, & æſtimationem eius pro hę
reditarijs portionibus ipſi Petro, non autem ad rem
illam præciſè d. §. non ſolum, l. non dubium ff. de le-
gat. 3. & no. in d. l. cum alienam. Et hæc eſt veritas.
Laus Deo.

SUMMARIUM.

1 *Dictio vnà cum poſita inter perſonas, vel res in aliqua diſpoſitione æquè principaliter coniungit.*
2 *Claues plures eiuſdem domus in eadem ſera haberi debent, quando plures ſunt ſocij eiuſdem domus, & habitationis, vt quilibet poſſit per ſe aperire, & claudere.*
3 *Claues poſſeſſionis, ſeu dominij pro eundo, & redeundo quæ ſint, & quomodo differant à clauibus ad cuſtodiam.*
4 *Claues domus ad cuſtodiam quæ ſint, & apud quem ſtare debeãt & num. 13.*
5 *Legatarius habitationis domus poteſt in ea ſecum liberè inquilinum honeſtum recipere.*
6 *Claues in re ſua quilibet habere, & retinere poteſt pro eundo, redeundo, aperiendo, atque claudendo.*
7 *Naturaliter poſſidet ille, cui vſus domus, vel alterius rei debet, nec poteſt in hac naturali poſſeſſione à proprietario moleſtari.*
8 *Poſſeſſionem quis per claues ingreditur, & retinet.*
9 *Proprietarius in præiudicium vſuarij non poteſt rem etiã in meliorem ſtatum mutare.*
10 *Legatum habitationis dicitur eſſe legatum alimentorum, ſeu partis illius.*